

AUKŠTAITIJOS NACIONALINIO PARKO IR LABANORO REGIONINIO PARKO DIREKCIJA

Biudžetinė įstaiga, Lūšių g. 16, Palūšės k., LT-30202 Ignalinos r., tel. (8 386) 53 135, el. p. direkcija@aparkai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188715560.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų
tarnybai

2019-09-11

Nr. 2-471

DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO

Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijoje (toliau – Direkcija) vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 ir 4 dalimis, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Valstybės ir savivaldybių įstaigų, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 1-270 „Dėl Valstybės ar savivaldybių įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas.

Direkcijos veiklos sričių, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymą ir korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą atliko Direkcijos Bendrųjų reikalų skyriaus vyr. specialistas T. Ragaišis.

Analizuotas laikotarpis nuo 2018 m. IV ketvirčio iki 2019 m. III ketvirčio pabaigos.

Siekiant nustatyti ir įvertinti korupcijos pasireiškimo tikimybę įstaigoje ir veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, buvo atlikta Direkcijos nuostatų, patvirtintų Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2002 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. 11 (Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2015 m. rugšėjo 30 d. įsakymo Nr. V-164 redakcija), Direkcijos valstybės tarnautojų ir asmenų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių aprašymų, teisės aktų, reglamentuojančių įstaigos veiklą tam tikrose srityse, bei kitų, įstaigos veiklą reguliuojančių vidaus teisės aktų, analizė. Taip pat analizuota esama situacija įstaigoje.

Atlikus analizę buvo nustatytos tam tikros Direkcijos veiklos sritys atitinkančios šiuos Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nurodytus kriterijus:

Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas (6 str. 4 d. 2 p.)

Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo (6 str. 4 d. 5 p.).

Žemiau pateikiama korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatytoje Direkcijos veiklos srityse analizė.

Kriterijus „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas“

Direkcijos struktūrinio padalinio – Kraštovaizdžio apsaugos skyriaus įgyvendinamos funkcijos – nustatyta tvarka dalyvauti teritorijų planavimo dokumentų ir statinių projektų rengimo bei derinimo procese (Kraštovaizdžio apsaugos skyriaus nuostatų, patvirtintų Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direktoriaus 2018 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1-16, 5.6. punktas).

Pareigą saugomos teritorijos direkcijos įgaliotam atstovui dalyvauti Teritorijų planavimo komisijoje bei derinti savivaldybės lygmens ir vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus, nustato Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 26 str. 4 d. 5 p. Šią Teritorijų planavimo įstatymo nuostatą įgyvendina Teritorijų planavimo sąlygų išdavimo ir šių dokumentų derinimo Aplinkos ministerijoje bei pavaldžiose ir reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose tvarkos aprašas (patvirtintas Aplinkos ministro 2008 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. D1-294), reglamentuojantis teritorijų planavimo sąlygų išdavimo ir šių dokumentų derinimo Aplinkos ministerijoje bei jai pavaldžiose ir reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose (viešosiose įstaigose, valstybinėse įmonėse) tvarką. Šio Aprašo 2.3. punkte nustatyti konkretūs atvejai, kada saugomos teritorijos direkcija dalyvauja planavimo sąlygų išdavimo procedūroje. Vadovaujantis Aprašo 11 punktu, visos derinimo procedūros atliekamos ir sprendimai derinti ar nederinti teritorijų planavimo dokumentą paskelbiami elektroninėje informacinėje sistemoje – TPDRIS (Teritorijų planavimo dokumentų rengimo informacinėje sistemoje). Svarbu paminėti, kad kaimo plėtros žemėtvarkos projektus, paskirtas Direkcijos darbuotojas, derina dalyvaudamas savivaldybių sudaromose Teritorijų planavimo komisijose (Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 26 str. 4 d. 5 p.)

Peržiūrėjus Kraštovaizdžio apsaugos skyriaus darbuotojų pareigybių aprašymus, teritorijų planavimo dokumentų derinimo funkciją vykdo Kraštovaizdžio apsaugos skyriaus vedėjas bei kiti trys jam pavaldūs Kraštovaizdžio apsaugos skyriaus specialistai (pareigybių aprašymuose nustatyta funkcija „rengia sąlygas bei derina (rengia išvadas) žemėtvarkos ir teritorijų planavimo dokumentus“). Derindami teritorijų planavimo dokumentus, Kraštovaizdžio apsaugos skyriaus specialistai vadovaujasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu, Lietuvos Respublikos miškų įstatymu, taip pat specialiaisiais teritorijų planavimo dokumentais (Aukštaitijos nacionalinio parko planavimo schema, Labanoro regioninio parko tvarkymo planu).

Kraštovaizdžio apsaugos skyriaus vykdomos funkcijos dalyvauti statinių projektų derinimo procese, įstatyminis teisinis pagrindas įtvirtintas Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 24 str. 9 d. 2 p. Šioje įstatymo nuostatoje nustatyta, kad Statybos įstatymo 24 str. 1 d. 1, 2, 3 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams aplinkos ministro nustatytais atvejais ir tvarka tikrina saugomų teritorijų direkcijos. Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališko statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ 2 punkte nustatyta, kad Saugomų teritorijų direkcijos tikrina statinio projektus statinių, suprojektuotų valstybiniuose parkuose, saugomų teritorijų direkcijoms priskirtuose valstybiniuose draustiniuose, valstybiniuose rezervatuose, biosferos rezervatuose, gamtos paveldo objekto, valstybinio parko, valstybinio rezervato, draustinio ar biosferos rezervato buferinės apsaugos zonose, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje. Tikrinama statinio projektų sprendinių atitiktis reikalavimams, nustatytiems: saugomos teritorijos teritorijų planavimo dokumentuose (statinio paskirties atitiktis žemės sklypo pagrindinei naudojimui paskirčiai, naudojimui būdui)(2.1. p.); apsaugos reglamente (valstybinių parkų nuostatuose) (statinių išdėstymo žemės sklype, leistinių žemės sklypo užstatymo rodiklių, statinių formų, tūrių, medžiagiškumo)(2.2. p.); kituose veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančiuose teisės aktuose (pvz. Saugomų teritorijų įstatyme, valstybinio parko ir (ar) valstybinio draustinio nuostatuose, specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose)(2.3. p.).

Direkcija, dalyvaudama statinių projektų derinimo procedūroje, tikrina statinių projektų sprendinių atitiktį reikalavimams, nustatytiems Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, taip pat reikalavimams, nustatytiems saugomų teritorijų planavimo dokumentuose (Aukštaitijos nacionalinio parko planavimo schemeje, Labanoro regioninio parko tvarkymo plane). Derinant statinių projektus, vadovaujasi Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko apsaugos reglamentais, Saugomų teritorijų tipiniais apsaugos reglamentais, Gamtinių ir

kompleksinių draustinių nuostatais, Nesudėtingų paplūdimių statinių, leidžiamų statyti paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje, sąrašu.

Peržiūrėjus Kraštovaizdžio apsaugos skyriaus darbuotojų pareigybių aprašymus, statinių projektų derinimo funkciją atlieka Kraštovaizdžio apsaugos skyriaus vedėjas (funkcijos: teikia sąlygas (pasiūlymus) ir išvadas atskirų statybos objektų projektų parengimui (5.3. p.); pagal kompetenciją organizuoja ir atlieka parkų teritorijose vykdomų statybų kontrolę (5.4. p.); dalyvauja rajonų savivaldybių sudarytose nuolatinės statybos komisijose ir tikrina parkų teritorijose esančių pastatų ir statinių statybos projektus sutvarkymo, inžinerinių įrenginių ir išorės apipavidalinimo projektus (5.6. p.), bei dar vienas Kraštovaizdžio apsaugos specialistas (funkcijos: dalyvauja statybos dokumentų rengimo, svarstymo, derinimo ir pateikimo tvirtinti procedūrose (5.2. p.); dalyvauja rajonų savivaldybių sudarytose nuolatinės statybos komisijose ir tikrina Labanoro regioninio parko teritorijoje esančių pastatų ir statinių statybos projektus, sutvarkymo, inžinerinių įrenginių ir išorės apipavidalinimo projektus (5.4. p.).

Atkreiptinas dėmesys, kad asmenų pateiktus statinių projektus atsakingi specialistai derina tik el. būdu – per Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinę sistemą „Infostatyba“.

Vertinant aukščiau nurodytų Kraštovaizdžio apsaugos skyriaus funkcijų (veiklų) vykdymą, manytina, kad šiose veiklos srityse egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, kadangi šios sritys atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nurodytą kriterijų – pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas (6 str. 4 d. 2 p.). Tačiau, įvertinus Kraštovaizdžio apsaugos skyriaus vykdomų funkcijų teisinį reglamentavimą (teisės aktuose ir juos įgyvendinančiuose poįstatyminiuose teisės aktuose nustatyta aiški, išsami ir nuosekli derinimo procedūrų tvarka, įgaliojimų apimtis, atsakomybė), bei tai, kad derinimo procedūros yra vykdomos Komisijose ar el. būdu per atitinkamas informacines sistemas, svarstyтина, kad tai sumažina galimybę Direkcijos darbuotojui derinimo procedūrose priimant atitinkamus sprendimus, susijusius su teritorijų planavimo dokumentų ir statinių projektų derinimu, taip pat vertinant dokumentų ir sprendinių atitiktį galiojantiems teisės aktams, atlikti korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką. Pažymėtina ir tai, kad per analizuotą laikotarpį nebuvo gauta suinteresuotų asmenų skundų, pretenzijų ar pradėta tyrimų dėl atsakingų specialistų netinkamo šių funkcijų vykdymo. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad Kraštovaizdžio apsaugos skyriaus veiklos srityse – nustatyta tvarka dalyvauti teritorijų planavimo dokumentų ir statinių projektų rengimo bei derinimo procese, korupcijos pasireiškimo tikimybė yra minimali.

Struktūrinio padalinio – Biologinės įvairovės skyriaus nuostatuose yra nustatytos funkcijos: derinti, teikti išvadas vidinės miškotvarkos projektams, planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvadas, rengti pažymas apie miško įveisimą „Natura 2000“ teritorijoje, Aukštaitijos nacionalinio ir Labanoro regioninio parkų teritorijose (Skyriaus nuostatų 5.13. p.).

Peržiūrėjus Biologinės įvairovės skyriaus specialistų pareigybių aprašymus, šias funkcijas atlieka Biologinės įvairovės skyriaus vedėjas (Pareigybės aprašymo 5.13. punktas), esant poreikiui (pavadavimo atveju) šią veiklą gali vykdyti dar du Biologinės įvairovės skyriaus specialistai.

Biologinės įvairovės skyriaus specialistai, teikdami išvadas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio įsteigtoms ir potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo, vadovaujasi Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymais, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 „Dėl planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir kitais teisės aktais. Šiuose teisės aktuose yra nurodyta aiški ir konkreti poveikio dėl planuojamos ūkinės veiklos įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo

nustatymo tvarka: poveikio vertinimo proceso dalyviai, proceso dalyvių funkcijos, sprendimų priėmimo tvarka, proceso dalyvių atsakomybė, vertinimo dokumentų parengimo tvarka, planų ir programų įgyvendinimo pasekmių aplinkai stebėsenos (monitoringo) tvarka.

Per analizuotą laikotarpį nuo 2018 m. rugsėjo iki 2019 m. rugsėjo mėn., iš viso buvo išduota 14 teigiamų išvadų dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio įsteigtoms ir potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo, o 2 prašymai nebuvo tenkinti (su prašymu išduoti išvadą suinteresuotas asmuo nepateikė visų reikalingų dokumentų, išvada pagal kitą prašymą nebuvo išduota, kadangi paaiškėjo, kad poveikio aplinkai vertinimas planuojamai ūkinei veiklai nėra reikalingas). Svarbu paminėti, kad per analizuotą laikotarpį nebuvo gauta jokių suinteresuotų asmenų skundų, pretenzijų ar pradėta tyrimų dėl atsakingų specialistų netinkamo šios funkcijos vykdymo.

Biologinės įvairovės skyriaus specialistai išduodami pažymas leisti miškui įveisti „Natura 2000“ teritorijoje, vadovaujasi Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2017 m. liepos 18 d. įsakymu Nr.V-126 patvirtintu Išvados/pažymos apie leidimą miškui įveisti saugomoje teritorijoje ir „Natura 2000“ teritorijoje teikimo tvarkos aprašu (redakcija, galiojanti nuo 2018-07-05) (toliau – Aprašas). Aprašo 3 punkte nurodyta, jog Miško įveisimą saugomoje teritorijoje ir „Natura 2000“ teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos miškų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymas, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 „Dėl gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatų patvirtinimo“, Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Bendrieji nuostatai), Miško įveisimo ne miško žemėje taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 3D-130/D1-144 „Dėl miško įveisimo ne miško žemėje“, saugomų teritorijų nuostatai, apsaugos reglamentai, saugomų teritorijų planavimo dokumentai, kiti teisės aktai ir apsaugos sutartys, sudarytos su privačios žemės savininkais ar valstybinės žemės valdytojais pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. 484 „Dėl Apsaugos sutarties dėl veiklos apribojimų, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygų sudarymo tvarkos aprašo ir apsaugos sutarties dėl veiklos apribojimų, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygų formos patvirtinimo“ nustatytą tvarką. Apraše yra išsamiai nurodyta reikiamų dokumentų norint gauti išvadą/pažymą leisti įveisti miškui saugomoje teritorijoje ir „Natura 2000“ teritorijoje, pateikimo tvarka (Aprašo 4 skyrius), nustatyta aiški išvadų/pažymų teikimo tvarka – Aprašo 13 punkte nurodomos aplinkybės, į kurias privalo atsižvelgti sprendimą dėl leidimo įveisti mišką priimančias specialistas, o 14 punkte nurodomas baigtinis sąrašas atvejų, kada saugomoje teritorijoje ir „Natura 2000“ teritorijoje draudžiama įveisti mišką. Vadovaujantis Aprašo 9 punktu, Saugomos teritorijos direkcija per 10 darbo dienų turi išnagrinėti prašymą, užpildyti Vertinimo ataskaitą ir Aprašo nustatyta tvarka išduoti išvadą/pažymą. Pagal Aprašo 10 punktą, specialistas, atsakingas už išvadų/pažymų parengimą, parengtą Vertinimo ataskaitą ir išvadą/pažymą pateikia saugomos teritorijos direkcijos direktoriui, kuris, patikrinęs ar dokumentai parengti tinkamai, juos pasirašo. Nustačius, kad dokumentai parengti netinkamai, saugomos teritorijos direkcijos direktorius gražina dokumentus specialistui pataisyti. Pagal Aprašo 15 punktą, tuo atveju, kai sklype nebuvo vykdyti taikomieji tyrimai, monitoringas (stebėseną) arba turimi duomenys apie sklype aptinkamas saugomų rūšių radavietes ar augavietes turi būti atnaujinti ir specialistas negali įvertinti, ar miško įveisimas žemės sklype (jo dalyje) dėl saugomų rūšių ar natūralių buveinių, kraštovaizdžio apsaugos yra galimas, atliekamas žemės sklypo vertinimas vietoje. Tokiu atveju, specialistas parengia raštą, nurodydamas priežastis, dėl kurių negali būti išduota išvada/ pažyma, ir preliminarų vertinimo vietoje laiką. Specialistas, likus ne mažiau kaip 2 dienoms iki vertinimo vietoje pradžios, atsiklausia (žodine arba rašytine forma) žemės sklypo savininko, valdytojo ar naudotojo ar ketinimai

įveisti mišką sklype nepasikeitę ir informuoja apie tikslų vertinimo vietoje laiką. Jei žemės sklypo savininkas, valdytojas ar naudotojas vertinime dalyvauti negali, tokiu atveju turi sudaryti sąlygas specialistui apžiūrėti sklypą. Žemės sklypo vertinime turi dalyvauti ir saugomos teritorijos direkcijos darbuotojas atsakingas už kraštovaizdžio apsaugą ir tvarkymą. Pažymėtina, kad Aprašo 16 punktu yra detalizuojama, kokie duomenys, informacija privalo būti surinkta žemės sklypo vertinimo vietoje metu. Vėliau, vadovaujantis Aprašo 17 punktu, specialistas atlikęs vertinimą vietoje, per 5 darbo dienas užpildo Vertinimo ataskaitą, pridėdamas surinktą medžiagą, parengia išvadą/pažymą ir pateikia Saugomos teritorijos direkcijos direktoriui. Saugomos teritorijos direkcijos direktorius patikrina parengtą Vertinimo ataskaitą, išvadą/pažymą ir jei dokumentai parengti tinkamai, juos pasirašo. Tuo atveju, jei dokumentai parengti netinkamai, juos gražina Specialistui patikslinti. Pasirašyta išvada/pažyma Žemėtvarkos skyriui ar kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui pateikiama ne vėliau kaip kitą darbo dieną. Pažymėtina, kad Aprašo 18 punktas nurodo, jog išvada/pažyma negali būti parengta ir patvirtinta to paties valstybės tarnautojo ar darbuotojo. Be to, Aprašo 25 punkte nustatyta galimybė asmenims, nesutinkantiems su Saugomos teritorijos direkcijos sprendimais, pateiktomis išvadomis/pažymomis, veikimu ar neveikimu, kreiptis į Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisiją ir teismą, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka.

Vertinant aukščiau nurodytas Direkcijos struktūrinio padalinio Biologinės įvairovės skyriaus veiklos sritis, manytina, kad šiose veiklos srityse egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, kadangi šios sritys atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nurodytą kriterijų – pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas (6 str. 4 d. 2 p.). Išanalizavus minėtas veiklos sritis reglamentuojančius teisės aktus, vertintina, kad sprendimai tiek dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio vertinimo, tiek dėl išvadų/pažymų išdavimo miškui įveisti saugomoje ar „Natura 2000“ teritorijose yra reglamentuoti teisės aktais, kuriuose aiškiai ir išsamiai reglamentuota sprendimų priėmimo ir išvadų/pažymų išdavimo tvarka, nustatyti atsakingų specialistų įgaliojimai vykdant šias veiklas, atskaitomybė, taip pat nustatyta priimtų sprendimų, pateiktų išvadų/pažymų, specialistų veikimo ar neveikimo vykdant šią veiklą, apskundimo tvarka. Be to, prašymai dėl išvadų/pažymų išdavimo yra pateikiami ne tiesiogiai šias funkcijas vykdantiems specialistams (į rankas ar tiesiogiai kitu būdu), tačiau gaunami ir registruojami Direkcijos Bendrųjų reikalų skyriuje. Manytina, kad šios, aukščiau nurodytos aplinkybės, mažina tikimybę suinteresuotiems asmenims galimai paveikti darbuotojus, atsakingus už išvadų ir pažymų išdavimą asmenims arba nulemti neobjektyvaus sprendimo priėmimą. Atsižvelgiant į tai, vertintina, kad minėtose Biologinės įvairovės skyriaus veiklos srityse korupcijos pasireiškimo tikimybė yra nedidelė.

Kriterijus „Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo“

Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijos nuostatų 11.8. punkte nurodyta, kad Direkcija, siekdama jai pavestų tikslų ir vykdydama jos kompetencijai priskirtas funkcijas, turi teisę teisės aktų nustatyta tvarka vykdyti viešųjų pirkimų procedūras.

Direkcijai reikalingų prekių, paslaugų ir darbų viešieji pirkimai vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 patvirtintu Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu (toliau – Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas), Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direktoriaus 2017 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1-16 patvirtintu Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu (toliau – Direkcijos pirkimų organizavimo ir vykdymo aprašas).

Direkcijos pirkimų organizavimo ir vykdymo aprašas nustato tarptautinių, supaprastintų ir mažos vertės pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarką, apimančią perkančiosios organizacijos viešųjų pirkimų poreikių nustatymą, pirkimų planavimą ir inicijavimą, pasirengimą pirkimams, jų vykdymą, pirkimo sutarčių sudarymą ir įgyvendinimą. Šiame apraše aiškiai išskiriamos ir apibrėžiamos viešųjų pirkimų organizavimo procese dalyvaujančių asmenų funkcijos, taip pat

nustatyta vidinė viešųjų pirkimų tvarka įstaigoje (atvejai, kada mažos vertės viešąjį pirkimą privalo vykdyti Direkcijos viešųjų pirkimų komisija arba gali vykdyti pirkimų organizatorius), apibrėžti konkretūs pirkimų organizatorių procedūriniai veiksmai vykdant mažos vertės pirkimų procedūras, taip pat konkrečiai nurodomi įstaigos vidaus viešųjų pirkimų dokumentai, privalomi parengti vykdant ir įforminant atliktas viešųjų pirkimų procedūras.

Direktorius 2017 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1-16 (su tolesniais pakeitimais), yra paskirti Direkcijos darbuotojai, kuriems pavedamos konkrečios pareigos viešųjų pirkimų vykdymo procedūrose (pirkimų iniciatoriai ir organizatoriai, asmuo, atsakingas už pirkimų planavimą, viešųjų pirkimų dokumentų registrų tvarkymą, pirkimų vykdymą naudojantis CPO elektroniniais katalogais).

Tarptautinius, supaprastintus ir mažos vertės pirkimus (kai pirkimo vertė viršija 10 000 Eur (be PVM)) Direkcijoje vykdo direktoriaus 2017 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1-17 sudaryta Direkcijos viešųjų pirkimų komisija, kuri organizuoja ir atlieka jai pavestus perkančiosios organizacijos viešuosius pirkimus, vadovaudamasi Direkcijos direktoriaus 2017 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1-17 patvirtintu Viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentu. Reglamente nustatyti Komisijos veiksmai atliekami organizuojant ir vykdant pirkimus, nustatytos Komisijos teisės ir pareigos, Komisijos darbo organizavimo tvarka.

Direkcijos pirkimų organizavimo ir vykdymo aprašo 14.2 punkte nustatytas privalomas reikalavimas perkančiosios organizacijos vadovui paskyrus naują pirkimų organizatorių ar patvirtinus naujos Viešojo pirkimo komisijos sudėtį užtikrinti, kad pirkimų organizatorius, visi naujai sudarytos Viešojo pirkimo komisijos nariai ir ekspertai, prieš pradėdami darbą, pasirašytų nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus. Aptariant šio reikalavimo įgyvendinimą įstaigoje, paminėtina, kad visi paskirti vykdyti viešųjų pirkimų procedūras asmenys (Komisijos nariai, pirkimų organizatoriai) yra pasirašę Nešališkumo deklaracijas ir Konfidencialumo pasižadėjimus, kuriais pasižadama objektyviai, dalykiškai, be išankstinio nusistatymo, vadovaujantis visų tiekėjų lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo, abipusio pripažinimo ir skaidrumo principais, atlikti pavestas pareigas; nedelsiant raštu pranešti vadovui apie galimą viešųjų ir privačių interesų konfliktą; saugoti ir tik įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais tikslais ir tvarka naudoti visą su pirkimais susijusią informaciją.

Paminėtina, kad įstaigoje, pirkimo dokumentų projektus (pirkimų iniciatorių parengtas pirkimų sąlygas, sutarčių projektus (jei tokie būna parengti)), prieš pradėdant vykdyti pirkimų procedūras, taip pat peržiūri įstaigos teisinių klausimų ir finansų specialistai.

Atliekant analizę, nustatyta, kad per analizuojamą laikotarpį visos mažos vertės pirkimų, kurių suplanuota vertė viršijo 10 000 Eur be PVM, procedūros buvo atliktos tik per Centrinę viešųjų pirkimų informacinę sistemą (viso 3 pirkimai) arba Centrinės perkančiosios organizacijos katalogus (1 pirkimas).

Svarbu paminėti, jog per analizuotą laikotarpį, pirkimų organizatoriams ar Viešojo pirkimo komisijai vykdant viešųjų pirkimų procedūras, nebuvo gauta pirkimuose dalyvavusių tiekėjų pretenzijų ar skundų dėl netinkamo viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo, netinkamai suformuluotų, diskriminuojančių ar perteklinių pirkimų sąlygų.

Manytina, kad šioje Direkcijos veiklos srityje egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, kadangi ši sritis atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nurodytą kriterijų – daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo (6 str. 4 d. 5 p.). Visgi, atsižvelgiant į tai, kad įstaigos vidaus teisės aktais (įsakymais, Direkcijos pirkimų organizavimo ir vykdymo aprašu) vykdyti viešuosius pirkimus yra paskirti Direkcijos darbuotojai su jiems priskiriamomis konkrečiomis nustatytomis funkcijomis, vidaus teisės aktuose aiškiai ir išsamiai yra nustatoma vidinė viešųjų pirkimų vykdymo įstaigoje tvarka; taip pat vykdant mažos vertės viešuosius pirkimus bei parenkant pirkimo būdą vadovaujasi išimtinai Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu, Viešųjų pirkimų įstatymu; visi viešųjų pirkimų vykdyme dalyvaujantys asmenys yra pasirašę Nešališkumo deklaracijas ir Konfidencialumo pasižadėjimus, kuriais pasižada objektyviai ir skaidriai vykdyti viešųjų pirkimų procedūras; per

analizuotą laikotarpį įstaigoje nebuvo gauta pirkimuose dalyvavusių tiekėjų pretenzijų dėl neobjektyviai ar neskaidriai vykdomų viešųjų pirkimų procedūrų ar užfiksuota kokių nors šios veiklos trūkumų, manytina, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė šioje veiklos srityje nors ir egzistuoja, tačiau nėra didelė.

Išvados:

Remiantis korupcijos tikimybės nustatymo įstaigoje analize, darytina išvada, kad tam tikros Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijos sritys atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 2 ir 5 punktuose numatytus kriterijus.

Atsižvelgiant į tai, kad analizuotos Direkcijos veiklos sritys yra pakankamai aiškiai ir išsamiai reglamentuotos įstatymų ir kitų poįstatyminių teisės aktų, valstybės tarnautojų, vykdančių funkcijas analizuotose veiklos srityse, sprendimų priėmimo tvarka yra išsamiai reglamentuota, taip pat užtikrinama darbuotojų veiklos kontrolė šiose srityse, bei jokių korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ar veiklos trūkumų nurodytose veiklos srityse analizuojamu laikotarpiu užfiksuota įstaigoje nebuvo, darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė analizuotose Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijos veiklos srityse nėra didelė.

Direktorius

Gedas Kukanauskas

